

Брой 4, 2009

Център Амалипе

Месечен бюлетин

WWW.AMALIPE.COM

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ-

Новата рамкова програма за интеграция на ромите – на съгласувателна процедура в МС

Заседание на Комитета за наблюдение на ОП “Развитие на човешките ресурси”

Проблеми със създаването на Съвет по социалното включване

ГЕРБ представи платформа за интеграция на ромите

[КНЕРЕ (У ДОМА):

Проект ПЛАТФОРМА бе представен в Северен централен регион

8 април – Международният ден на ромите, и още нещо ...

[УЧИЛИЩЕ

Дебат “Как да върнем децата в училище”

ПОКАНА: Шести детски ромски фестивал “Отворено сърце” – В.Търново, 30-31 май 2009 г.

[ШАРЕНА ЧЕРГА

Великден в Павликени

НАБЛЮДАТЕЛ

НОВАТА РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ – НА СЪГЛАСУВАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА В МС

В края на м. март Вицепремиерът и председател на НССЕДВ Емел Етем е внесла за съгласуване в Министерски съвет проект на нова Рамкова програма за интеграция на ромите. Информацията е неофициална, тъй като тя не бе оповестена на уеб-сайта на НССЕДВ и организациите-членки на Съвета не бяха информирани по никакъв начин. По сведения на отлично осведомени източници, по време на т.нар. “съгласувателна

процедура” МТСП е дало отрицателно становище, като е предложило съвършено нов вариант на Програмата.

Понастоящем не са официално оповестени нито предложението на МТСП, нито на Председателя на НССЕДВ.

През 2008 г. бе активно изработвана обновена версия на Рамковата програма за интеграция на ромите, като ромските организации се включиха активно в този процес. През януари 2009 г. те обобщиха направените предложения в цялостен вариант, но той бе тихомълком отхвърлен от Председателя на Съвета Емел Етем и експерти от няколко институции изработиха нов вариант на документа. Той бе разкритикуван от неправителствените организации на първото за 2009 г. заседание на НССЕДВ.

ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”

На 27 и 28 април в гр. Пловдив се проведе първото за 2009 г. заседание на Комитета за наблюдение на ОП “Развитие на човешките ресурси”. То бе председателствано от Димитър Димитров, зам.-министър на труда и социалната политика. Участие в него взеха представителите на Генерален директорат “Заетост, социални въпроси и равни възможности” на Европейската комисия Филип Буш, Реса Колева и Бистра Вълчанова, представители на над 40 български институции, социални партньори и НПО. Ромските НПО бяха представени от Деян Колев (наблюдател избран от групата на ромските НПО). Одобрението на комитета получиха 12 нови схеми за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 272,6 милиона лева. Комитетът прие също допълнителни 15 милиона лева да бъдат използвани за финансиране на услугите “социален асистент” и “домашен помощник” за

лица с увреждания и самотноживеещи възрастни хора. С приемането на тези общо 13 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, общият размер на средствата, които предстои да бъдат договорени по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” през 2009 г., достигна 785 милиона лева.

На заседанието Деян Колев, наблюдател от групата на ромските организации представи 4 въпроса:

1. Предложение за опростяване на процедурите по отчитане на проекти и извършване на междинни плащания по ОП РЧР: той представи информация, според която все още не са извършени междинни плащания за разходи, отчетени през ноември 2008 г., което поставя в тежко финансово положение организациите и училищата, реализиращи проекти. Изискванията за документация, съпътстваща отчетите, са толкова тежки, че близо две трети от времето на персонала, нает по проектите,

Продължава на с. 2

**ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
НА ОП “РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”**

се използва за изготвянето на тази документация и едва една трета – за осъществяване на реалните дейности по проекта, посочи Д. Колев. Той предложи опростяване на отчетната документация и оптимизиране на процедурата за междинни плащания. Пълният текст на предложението можете да прочетете на www.amalipe.com

Отговорът на г-жа Бойка Бойнузова (Директор на Дирекция “Европейски фондове” в МТСП) бе, че ще се търси опростяване на процедурите и изплащане на междинните трансове в най-скоро време. Тя се съгласи, че забавянето е недопустимо голямо и възпрепятства изпълнението на проектите.

2. Предложение за обявяване на 4 операции по трите основни направления на ОП РЧР, насочени към интеграция на ромите: Предложението бе представено в отговор на данните от Годишния доклад за изпълнението на ОП през 2008 г., които показват, че програмата постига целите си по отношение на ромската общност само там, където има целенасочена операция (през 2008 г. това бе единствено операция “Създаване на благоприятна мултикултурна среда..”), а в другите случаи е налице сериозно изоставане. Пълният текст на предложението можете да прочетете на www.amalipe.com

Предложението предизвика дискусия. Лало Каменов (Комисия за защита от дискриминация) подкрепи напълно идеята. Г-жа Бойка Бойнузова изрази неутрална позиция – според нея е допустимо и възможно да бъдат обявени целенасочени операции за изпълнение на целите, които Програмата поставя спрямо ромската общност, ако те бъдат добре премислени и се види, че са необходими. Предстоят

**ПРОБЛЕМИ СЪС СЪЗДАВАНЕТО НА СЪВЕТ ПО
СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ**

През април Емилия Масларова внесе за съгласуване в МС предложение за създаване на Национален съвет по социалното включване – ангажимент, поет от България пред ЕК чрез Доклада по стратегиите за социално включване 2008-2010. Предложението предвижда създаването на един съвет, в който членуват основните институции и НПО, за разлика от първоначалната идея, критикувана от Амалипе и други НПО, за създаване на два съвета (един, съставен само от институциите и друг, съставен само от НПО). По време на т.нар. “съгласувателна процедура” на актовете на МС обаче Емел Етем е дала отрицателно становище на предложението на МТСП с аргумента, че този Съвет би обезсмислил НССЕДВ.

конкретни разговори на наблюдателите от групата на ромските НПО с междинните звена по ОП.

3. Предложение за обявяване на операция за извънкласни и извънучилищни дейности: Тази операция бе обявявана всяка година на първото заседание на Комитета, но през 2009 не бе внесена за одобрение. С оглед на това, че към нея проявяват интерес десетки организации и училища, работещи за образователна интеграция на ромските ученици, Деян Колев предложи тя да бъде одобрена отново чрез писмена процедура преди второто заседание на Комитета. Пълният текст на предложението можете да прочетете на www.amalipe.com

Предложението бе подкрепено и от зам.-министър Димитър Димитров (председател на ОП) и от представителите на МОН (междинно ниво, в чийто ресор влиза обявяването на тази операция)

4. Бе поставен и въпроса за това, че все повече операции се предоставят директно на институциите: според Д. Колев това на практика изключва участието на НПО, общини, училища и други възможни бенефициенти и прави изпълнението на Програмата неефективно.

По време на заседанието Лало Каменов представи становище на КЗД относно предложената от МОН операция за предоставяне на студентски стипендии и награди. Становището предлага предоставянето на стипендии и на базата на принципа “студенти от уязвимите групи”, като се аргументира с текстове от Закона за защита от дискриминация, предвиждащи “изравнителни мерки” за да се гарантира реалния равен достъп на групи в неравностойно положение. Аргументи в същата насока изложи и Филип Буш, представител на Европейската комисия. С предложението не се съгласиха представителите на МОН – според тях това, че всички студенти могат да кандидатстват гарантира равния достъп.

**ГЕРБ ПРЕДСТАВИ ПЛАТФОРМА
ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ**

В навечерието на Международния ден на ромите ГЕРБ представи своята политическа платформа “Активно участие на ромите в политиката за ромите”. Това стана чрез кръгла маса, която се състоя на 7 април в гр. София. Участие в нея взеха експертите, изработили платформата, председателя на ПП ГЕРБ Цв.Цветанов, евродепутата Р. Желева, над 60 представители на ромски организации и структура на ГЕРБ.

Милен Миланов, Деян Колев, Лилия Макавеева, Ганчо Илиев, Валери Леков, Радостин Манов и Бисерка Йотова представиха отделните приоритети на платформата. Платформата предлага приоритетни мерки в няколко ключови за интеграцията области – образование, жизнен стандарт, подкрепяща среда и

ГЕРБ ПРЕДСТАВИ ПЛАТФОРМА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

равни възможности; жилищни условия и инфраструктура; здравеопазване; култура деца и младежи. Презентаторите подчертаха, че мерките, предлагани в посочените области обобщават успешни пилотни модели, създадени през предходните години от неправителствени организации и общини, като гарантират превръщането им в устойчива национална политика. Това, което отличава Платформата от множеството подобни документи, приемани през предходните години е, че тя залага на принципа за активно включване на ромите във всички нива на вземане на решения и тяхното изпълнение. Предложени са нови механизми за изпълнение на политиката. Предвижда се целево финансиране на дейностите за интеграция на ромите.

В отговор на поставени по време на дискусиата въпроси Цветан Цветанов посочи, че ПП ГЕРБ разглежда сериозно ангажимента да реализира политики за интеграция на ромите в партньорство с активните неправителствени организации и чрез включване на роми във всички нива на управление. Той посочи, че ГЕРБ ще включи роми в своите листи за европейските и националните парламентарни избори. Цветанов подчерта също така, че платформата "Активно участие на ромите в политиката за ромите" е отворен документ: всеки, който има желание може да изпрати допълнения и препоръки към него.

Създаването на политическа платформа на ГЕРБ за интеграция на ромите се случи след подписване на Меморандум за общи намерения между ПП ГЕРБ и водещи ромски неправителствени организации на 5 март 2009 г. Чрез Меморандума и Платформата ГЕРБ, която според проучванията на общественото мнение ще получи най-много гласове на предстоящите избори, се ангажира ясно да работи за интеграция на ромите и включване на роми в управлението.

ПРОЕКТ ПЛАТФОРМА БЕ ПРЕДСТАВЕН В СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РЕГИОН

Над 40 души – представители на общини и НПО – взеха участие в представянията на проект ПЛАТФОРМА в Северен централен регион. Те се проведеха в Областна администрация - В. Търново на 9 април и в хотел "Рига" на 10 април. Участниците бяха запознати с възможностите, предоставени от проект ПЛАТФОРМА за получаване на безвъзмездна консултантска помощ при написването на проекти за интеграция на ромите, чрез които да се кандидатства към оперативните програми и Плана за развитие на селските райони. Бяха проведени и първоначални консултации по проектни идеи, които участниците формулираха.

Представянията бяха организирани съвместно от Център "Амалипе" (партньор на Институт "Отворено общество" по проекта) и Клуб "Отворено общество" – Русе (партньор на фондация "Микрофонд" по проект за предоставяне на консултантска помощ при подготовката на проекти, насочени към подобряване на жилищните условия на ромите). Участие в представянията взе и Савелина Русинова – координатор на инициативата "Максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на Европейския съюз" на Институт "Отворено общество" - Будапеща в рамките на която се финансира проект Платформа.

8 АПРИЛ – МЕЖДУНАРОДНИЯТ ДЕН НА РОМИТЕ, И ОЩЕ НЕЩО ...

Тази година решихме да отбележим 8 април по различен начин. Решихме да си говорим – за това какво е 8 април, за това кои сме ние, за това какви сме, какви са празниците ни, традициите ни... срамуваме ли се от това, и ако е така защо... Направихме го с жените от Търново. Те живеят в онова Макондо на ул. Алеко Константинов във Велико Търново, от което никой не може да избяга, където всички са различни и в същото време са толкова еднакви в нищетата си и в гордостта си. Предизвикателство беше да съберем жените именно на 8 април, защото там, както казаха, всички са различни – едни са роми, други са цигани, трети са турци, ама не съвсем... Направихме срещата заедно с SOS - Детски селища.

Продължава на с. 4

**8 АПРИЛ – МЕЖДУНАРОДНИЯТ
ДЕН НА РОМИТЕ, И ОЩЕ НЕЩО ...***Продължава от с. 3*

Събрахме и децата – не можем да си говорим за семейство без деца покрай нас. Жените започнаха да се подготвят седмица пре-

ди това – наприготвиха питки, баницы, торти – не може почти женско събиране без да има нещо на масата. Не очаквахме такъв ентузиазъм от тях – и не беше важен поводът, важна беше възможността да се съберат, някъде извън бараките, извън стереотипа на мизерията, където да се почувстват просто жени – нормални като всички останали.

Започнахме да си говорим за това какво е 8 април. Още в началото, както и очаквахме, част от жените искрено възкликнаха – “Ама ние не сме роми! Как ще сме роми като говорим турски. Ние сме турци... турски цигани, де, абе... мюсюлмани. Те, ромите, ходят на църква... А пък ние вярваме в Аллах.” Заедно решихме, че е добре всяка група да разкаже на другите за своите си празници и обичаи, но решихме да го направим по по-особен начин – с постери и колажи. Жените взеха да се заливат от смях – смешно им беше как така ще рисуват, ще режат картинки и ще лепят – също като децата. Но след това им стана интересно. Направиха неща, които и те самите не очакваха. Групата на ромите християни нарисуваха църква и основните празници, които празнуват – Великден, Василица, Гергьовден... Баба Бешка, която е и най-възрастната, разказа за онова време, когато баща ѝ бил партизанин, а те обикаляли с катуна да продават стоката. Йовка пък разказа как празнуват мюсюлманите. Независимо дали хората са мюсюлмани или християни, дали наричат Бог Аллах или Исус, те вярват в него и имат общи ценности – каза тя. И докато баба Бешка с носталгия си спомняше за доброто старо време и се опитваше да нарисува каруцата върху своя постер, децата в другата стая направиха почти истински каручки ... само че от картон и цветна хартия.

А накрая, така както е било и навремето, всички се събраха заедно на обща трапеза...

Тази година кампанията по отбелязване на 8 април протече като част от проект „Въвеждане на интеркултурно образование”, финансиран от ЕСФ

**ДЕБАТ
“КАК ДА ВЪРНЕМ ДЕЦАТА В
УЧИЛИЩЕ”**

Дебат “Как да върнем децата в училище” се проведе на 16 април в Център за култура и дебат “Червената къща” – София. В него участваха Мукадес Налбант (Зам.-министър на образованието и науката), Кристина Попйорданова (УНИЦЕФ), Мария Донкова (Фондация “Пайдея”) и Деян Колев (Център “Амалипе”). Участниците дискутираха проблема за отпадането на ученици от училище: по какъв начин е най-коректно да се отчита броя на отпадналите, кои са причините за преждевременно напускане на училище, има ли този проблем специфични етно-културни особености при ромската общност и др.

Деян Колев изрази виждането, че три различни групи деца отпадат от училище, като причините за отпадането при тези групи са различни и са необходими специфични мерки за да се преодолее отпадането от училище при различните групи. Като първа група той посочи отпадащите в основното образование. Почти 99,7 % от децата на България постъпват в 1-ви клас, но едва 84 % са те в прогимназиален етап, според данни от НСИ. Голяма част от отпадналите деца са роми, като причините за отпадането не бива да се свеждат само до социални проблеми или невладееене на български език: отпадат деца от групи, които нямат сериозни социални проблеми (като калдарашите), както и ромски деца, чийто майчин език е български. Затова проблемът с отпадането в основните училища няма да бъде разрешен само със социални мерки. Необходими са дълбоки промени в учебното съдържание, насочени към включване на интеркултурно образование, умения за живот и интерактивни методи на преподаване, необходима е системна работа с родители с цел тяхното ангажиране с образованието на децата, необходимо е навлизане на роми в училищните настоятелства, както и назначаване на повече роми-учители.

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Продължава на с. 5

**ДЕБАТ
“КАК ДА ВЪРНЕМ
ДЕЦАТА В УЧИЛИЩЕ”**

Продължава от с. 4

Като втора голяма група отпадащи ученици Д. Колев посочи завършващите основно образование, които не продължават в средни училища. Тази група е не толкова етнически, колкото топографски определена – децата от селските райони по-често отпадат след 8 клас. Този проблем най-вероятно ще се задълбочи сериозно ако 8 клас премине в средното образование, както предвижда проекто-закона за училищното образование, посочи Колев. Това ще доведе до закриване на стотици нови училища в селата, което ще увеличи броя на отпадналите. Необходимо е държавата да създаде механизми за облекчаване на достъпа на децата от селските райони до образование и за

превръщане на средишните училища в училища, предоставящи образование и в първи гимназиален етап (според новата структура, предлагана от проекто-закона за училищното образование).

Третата група отпадащи са напускащите гимназиите преди да навършат 16 г. Там причините за отпадането са преди всичко свързани със скучното учебно съдържание и начин на преподаване, посочи Д. Колев. За да се спре този процес е необходима модернизация на училищното образование по посока на неговата по-широка обвързаност с изискванията на пазара на труда.

Шарена черга

**Великден в
Павликени**

Шести детски ромски фестивал

“Отворено сърце”

В. Търново, 30 – 31 май 2009

Имаме удоволствието и тази година да Ви поканим на **Шестото издание на Детския ромски фестивал “Отворено сърце” – Велико Търново**. Фестивалът ще се проведе на **30 – 31 май 2009 г. в гр. В. Търново** и се организира от Център “Амалипе”. В него ще участват над 600 ученици от различен етнически произход от цялата страна, включени в групите по СИП “Фолклор на етносите - Ромски фолклор” или в извънкласни дейности, насочени към образователна интеграция. Всяко училище ще се представи с програма до 10 мин. Паралелно със сценичната програма в рамките на Фестивала тази година се организира и **Първият пленер на извънкласните дейности, насочени към образователна интеграция.**

В навечерието на Възкресение Христово, децата от ЦДГ №6 с песни, танци и стихчета пресъздадоха празничната обредност и показаха пред родителите си как се празнува празникът в миналото. Издирени бяха и характерни ромски традиции, свързани с този ден. Учителките Ванюша и Емилия, и директорката Бисерка Блажева направиха всичко възможно, децата да запомнят и разберат смисъла на празника. След програмата майки, татковци и деца оцветиха великденски яйца. Българи и роми заедно с децата си се подготвиха за посрещането на Великден. От името на кмета на Община Павликени инж. Ангел Генов учителките бяха приветствани за труда им да

да издирят и представят българската и ромската традиции и да научат децата, че между етносите трябва да има хармония и разбиране. Освен цветята, добрите думи и почерпката, всички отнесоха в домовете си и кошничка с червено яйце, изработена от самите деца.

*Ганчо Александров,
pavlikeni.info*

Повече информация можете да изтеглите от WWW.AMALIPE.COM.

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ”

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев” 2/204, п.к.113

Тел/Факс: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>